

universiteter, har vi allerede gennem en år-række udbygget i flere landsdele for at ud-ligne forskellene i adgangen til højere ud-dannelse. Oprettelsen af Odense og Ålborg universitetscentre er eksempler herpå. Her-ved opnås en mere ligelig fordeling af uni-versitetskapaciteten øst og vest for Store Bælt.

Inden for politi, domstole og andre stats-lige funktioner, hvor der findes et system af lokale institutioner, er der sket en koncen-tration i de senere år. Landsplanhensyn må inddrages ved afgørelser om sådanne spørgs-mål.

Væsentlige dispositioner vedrørende flyt-ninger, oprettelser, udvidelser, indskræn-ninger og nedlæggelser af statsinstitutioner bør først træffes efter, at landsplansyns-punkter har været med i overvejelserne. Miljøministeriet overvejer i øjeblikket, hvor-ledes et samarbejde med de andre ministe-rier om disse spørgsmål skal gribes an.

De ændringer i *opgavefordelingen*, der har fundet sted i de seneste år, har medført, at betydningsfulde opgaver er overført fra sta-ten til amtskommuner og kommuner. Dette bidrager formentlig til at decentralisere be-skæftigelsen inden for det offentlige.

Hvad angår de *amtskommunale og kom-munale institutioner* er tendensen i de senere år gået i retning af større og færre enheder, bl. a. inden for skolevæsenet og sygehusene. Staten har en betydelig indflydelse på ud-viklingen, bl. a. gennem de normer, der kræves overholdt. Sådanne normer bør fremtidigt overvejes i regionplansammen-hæng, bl. a. med henblik på at vurdere om de bevirker en unødigt koncentration og dermed forringelse af den lokale service.

Den *udligning*, der via de offentlige kasser sker mellem egne med højt og mindre højt skattegrundlag, er afgørende for udbygning- en af den kommunale og amtskommunale service i de dårligere stillede egne. Miljømi- nisteriet vil tage initiativ til forhandlinger med indenrigsministeriet om iværksættelse af en undersøgelse af de regionale følger af de gældende bloktilskudsordninger.

De største problemer i den *private service* ligger i detailhandelen i landdistrikterne. Vi må såvel administrativt som praktisk inter- essere os for, hvordan de kan løses, f. eks. gennem i højere grad at kombinere forskel- lige servicefunktioner — nærbutik, hånd-

købsudsalg, postekspedition, biblioteksfilial osv. — i én serviceenhed.

Til slut skal nævnes et andet virkemid- del, der indirekte kan have indflydelse på erhvervslokaliseringen, nemlig *trafikpolitik- ken*. Det hører også til de midler, staten længe har anvendt for at hjælpe vanskeligt stillede egne. Man kan blot nævne de store statslige havne og brobyggerier.

Der er ikke tvivl om, at forbedringer i trafikbetjeningen ofte i høj grad kan fremme erhvervsudviklingen og beskæftigel- sen i et område; udbygningen af det inden- rigske flynet i 60erne må formodes at have medvirket til industriens spredning. Regerin- gen er indstillet på at forbedre de tyndt be- folkede egne trafikbetjening. Det kan være af stor egnsudviklingsmæssig betydning, at trafikbetjeningen er god, selv om dette iso- leret set giver driftsunderskud for trafiksel- skaberne.

Det er tanken at stille 4 mill. kr. af til- skudsmidlerne til kommunerne til rådighed for forbedring af færgeforbindelser til de små øer under forudsætning af, at amtskom- muner og kommuner bidrager med et til- svarende beløb.

Ministeren for offentlige arbejder overve- jer fremsættelsen af et forslag om planlæg- ning af rutebilkørslen uden for hovedstads- området, der kan medvirke til en forbed- ring af landdistrikternes betjening med kol- lektiv trafik, bl. a. gennem en koordinering af de almindelige ruter med skolebuskørsel o. lign. Vi vil sikre, at trafikplanlægningen af- stemmes med regionplanlægningen. Dette kan f. eks. ske ved en samtidig ændring af lands- og regionplanloven, sådan at retnings- linier for den kollektive trafik også skal ind- gå i regionplanerne.

Også taksterne for den kollektive trafik må udjævnes. Regeringen vil derfor i samar- bejde med de kommunale organisationer og på baggrund af erfaringerne i hovedstads- området undersøge muligheden for at ud- strække ordningen med rimeligt billige fæl- leskort til busser og tog til hele landet.

II. Bymønstrer.

Der skal i lands- og regionplanlægningen tages stilling til fordelingen af byvæksten. Med andre ord skal vi beskæftige os med befolkningens levevilkår og erhvervsudvik- lingen, ikke blot i de forskellige landsdele,